

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ
(НЕМЕДИЧНІ ПРОБЛЕМИ В МЕДИЦИНІ)»**

18-19 ЛЮТОГО 2021 РОКУ

М. ЗАПОРІЖЖЯ

Редколегія:

Боярська Л. М. – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМУ, кандидат медичних наук, професор;

Утюж І. Г. – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ, доктор філософських наук, професор;

Котлова Ю. В. – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМУ;

Сенетий Д. П. – доктор філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

Мегрелішвілі М. О. – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

Касаткіна К. А. – викладач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ.

Збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині)» (18-19 лютого 2021 року). – Запоріжжя: ЗДМУ, 2021. – 180 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ПАЛІАТИВНОЇ ДОПОМОГИ В ПЕДІАТРІЇ

*Городкова Ю.В., PhD-аспірант кафедри дитячих хвороб,
Курочкін М.Ю., доктор медичних наук, професор кафедри дитячих хвороб,
Запорізький державний медичний університет*

Паліативна допомога є комплексом заходів, що покращують якість життя пацієнтів із хворобами, обмежувачами життя, або з хворобами, що загрожують життю, у відповідності до критеріїв визначення пацієнта, потребуючого паліативної допомоги, шляхом попередження й полегшення фізичних, психологічних, духовних страждань і допомоги членам його сім'ї, або особам, здійснюючим за ним догляд [1, с. 5]. Паліативна допомога у медицині взагалі та в філософії медицини ставить перед нами питання менеджменту невиліковних хвороб, в тому числі реанімації, як вищого ступеню влади над пацієнтом через тілесність, тож анестезіологи є одними з тих лікарів, що мають достатній досвід надання цього виду медичної допомоги. Беручи до уваги біоетичні особливості терапії хвороб в дитячому віці, актуальність дослідження та удосконалення сучасної паліативної допомоги в педіатрії набуває особливого значення.

Мета роботи: підвищити ефективність паліативної допомоги дітям на основі вивчення клінічних та організаційних особливостей її надання на сучасному етапі розвитку медицини.

Матеріали і методи дослідження: джерельною базою дослідження є клінічні випадки паліативної допомоги дітям, а також сукупність соціогуманітарних і філософських текстів, присвячених осмисленню проблем паліативної медицини і умов її реалізації. Рефлексія реалізації паліативної допомоги здійснювалась за допомогою ретроспективного, системного, структурно-функціонального підходів до об'єкта дослідження. Під спостереженням знаходились діти віком 1 міс. – 16 р., що отримували лікування у відділенні анестезіології-інтенсивної терапії та хронічного діалізу (ВАІТ та ХД) КНП «Міська дитяча лікарня № 5» ЗМП в період з 2013 р. до 2020 р. Під спостереженням знаходилося 30 дітей: 17 хлопчиків (56,7 %) і 13 дівчат (43,3 %), середній вік склав $58,9 \pm 2,2$ міс. Структура захворювань була наступною: спінальна м'язова аміотрофія Вердніга-Гоффмана (n=2), прогресуюча міодистрофія Дюшенна (n=1), ліпофусциноз (n=1), дитячий церебральний параліч з тетрапарезом, розумовою відсталістю (n=11), наслідки перенесеного менінгоенцефаліту (спричиненого вірусом лихоманки Західного Нілу (n=1), вірусом герпесу 6-го типу (n=1), невиясненої етіології (n=1)), синдром короткого кишківника (n=1), остеосаркома (n=1), синдром Патау (n=1), хронічна дихальна та серцево-судинна недостатність при кардіоміопатії (n=1), атрезія жовчовивідних шляхів з печінковою недостатністю (n=1), вади серця (n=1), мукополісахаридоз (n=1), асфіксія при народженні (n=1), хронічна ниркова недостатність (n=5).

Результати і обговорення. Після затвердження Наказу МОЗУ № 1308 [1] у нашій лікарні була створена мобільна паліативна бригада на чолі з завідуючим відділення ВАІТ та ХД, яка надає медичні послуги за мультидисциплінарним підходом. Ось що пише вдячна мати одного з пацієнтів: «Сегодня случилось очень значимое и важное событие. Впервые, на

замену трахеостомической канюли к нам домой приехали врачи паллиативной помощи... Все супер!-Профессионально быстро и без сложностей транспортировки в больницу» (стилістика автора збережена). Створення таких бригад суттєво покращує якість життя пацієнтів, необхідне подальше створення відділів мобільної паліативної допомоги в кожному регіоні.

Одним з найважливіших проблемних питань є респіраторна підтримка – киснева терапія чи домашня вентиляція легень. Серед дітей, що були під спостереженням, вісім – це носії трахеостоми, 5 з яких постійно або періодично (переважно, у нічний час) потребують штучної вентиляції легень. Апаратуру та необхідні девайси батьки вимушені придбати самостійно з допомогою благодійних фондів та за довідкою з лікарні, але цей механізм явно недосконалий. Необхідне створення алгоритму медичного респіраторного супроводу з отриманням апаратів ШВЛ та супутніх витратних матеріалів за бюджетні кошти, наприклад, за рахунок перерозподілу грошей, враховуючи одиничні випадки домашньої вентиляції легень у дітей (наприклад, у Запоріжжі 5 випадків на 731 тис. населення міста [2]).

Проблеми психологічного характеру також займають суттєве місце у паліативній медицині, проявляючись як з боку пацієнтів і/або батьків, так і з боку медичного персоналу. Не всі батьки готові до випробувань хворобою: 21 дитина ростуть в сім'ї, 9 знаходяться в спеціалізованому дитячому будинку-інтернаті. На фоні допомоги кваліфікованого психолога, на нашу думку, добре впливають реальні приклади життя відомих людей, що також потребували паліативної допомоги, одним з яких є науковець-астрофізик Стівен Хокінг. Підтримує також розуміння філософії буття, винайдення смислу життя та духовні аспекти.

Однією з найголовніших особливостей амбулаторного догляду за паліативними хворими є набуття людьми, які доглядають, по суті навичок медичної сестри. Серед дітей, які лікувались у нашому відділенні, двоє – з гастростомами, більшість отримує ентеральне навантаження через шлунковий зонд, у двох функціонували підшкірні порт-системи (венозні катетери) з необхідністю парентерального постійного харчування, часто необхідний догляд за сечовими катетерами, пролежнями, санація верхніх дихальних шляхів, догляд за трахеостомою та багато інших маніпуляцій. Отже, навчання людей, які здійснюють догляд за паліативним пацієнтом повинна приділятися значна увага.

Висновки:

1. В структурі захворювань у дітей, які на даний час не можуть бути вилікувані, переважають захворювання нервової системи та вроджені вади розвитку інших органів і систем.

2. Необхідне створення алгоритму отримання витратних медичних матеріалів (зокрема, для респіраторної підтримки) сім'ям дітей, що потребують паліативної допомоги.

3. Мобільні мультидисциплінарні паліативні бригади – основа надання ефективної допомоги на амбулаторному етапі.

4. Життя дитини з невиліковним захворюванням для їх батьків – найцінніше, що вони мають, а основа медицини – милосердя.

Список використаних джерел:

1. Про удосконалення організації надання паліативної допомоги в Україні: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 04.06.2020 р. №1308. Дата оновлення: 17.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0609-20#Text> (дата звернення: 09.01.2020).
2. Численность населения в городе Запорожье. URL: <https://index.minfin.com.ua/reference/people/town/zaporozhe/> (дата звернення: 09.01.2020).

ОНТОЛОГІЯ ГЕДОНІЗМУ: ГАСИКА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

*Ганошенко Ю.А., к. філол. н., доцент,
доцент кафедри культурології та українознавства,
Запорізький державний медичний університет*

Глобальна трансформація світоглядно-ідеологічних орієнтирів сучасності, оновлення поведінково-психологічних патернів у ставленні до себе, інших та матеріальної повсякденності, переформатування моральних засад соціальної взаємодії, універсализація й інтердисциплінарне взаємопроникнення різних напрямів наукового знання, розпорошеність і фрагментація інформаційної картини дійсності, реконструкція регіональних і формування раніше маргінальних і тригерних форм ідентичності як нормативних – не могли не позначитись на практиках художнього освоєння дійсності, спричинивши масштабне оновлення на різних рівнях мистецького дискурсу, зокрема й літератури.

Сучасна українська література як на рівні письма, так і активізації читацької рецепції являє собою масштабний загальнонаціональний віртуальний проект мистецького відображення проблем становлення нової особистості як носія сучасної фрагментованої (гібридної, фронтірної) ідентичності.

Посилення мистецької уваги до проблем реконструкції історичної пам'яті, до проговорювання національних травм минулого, до оприявлення персоніфікованого екзистенційного досвіду розгубленості перед історією та створення ностальгійної тональності оповіді, до проблеми конструювання власної ідентичності, до наповнення додатковими змістами й міфологізації «свого» простору й предметного оточення, до пошуку альтернативних пояснень рушіїв індивідуального життя, до розкриття сексуальності без гендерних стереотипів, до ідеї множинності істини, до поетики ймовірного й «нового побутописання» складається в сучасній українській літературі не лише під впливом суто вітчизняної ідеологічної ситуації, але й в умовах зміни загальносвітової культурної парадигми, її поступової переорієнтації з позицій постмодерну як панівної світоглядно-ідеологічної, філософської та мистецької системи другої половини XX ст. до метамодернізму (пост-постмодерну, альтермодернізму) в XXI ст. як нової системи світовідчужання, яка своїми глобальними перетвореннями у світобаченні та світорозумінні неминує зачіпає й українську культуру, що все більше інтегрується в загальноєвропейські культурні процеси.